

Niemcy

Mediacja w państwach członkowskich - Niemcy

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [de](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Zamiast wnosić sprawę do sądu, dlaczego nie spróbować rozwiązać sporu w drodze mediacji? Jest to alternatywny sposób rozwiązywania sporów (*Alternative Dispute Resolution – ADR*), w ramach którego mediator pomaga stronom osiągnąć porozumienie. W Niemczech organy publiczne oraz prawnicy praktycy są świadomi korzyści płynących z mediacji.

Z kim się kontaktować?

Usługi mediacyjne świadczone są przez liczne organizacje. Poniżej przedstawiono niepełny wykaz największych stowarzyszeń:

- [Federalne Stowarzyszenie Mediacji Rodzinnej](#) (Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V.: BAFM, Eisenacher Straße 32, 10178 Berlin)
- [Federalne Stowarzyszenie Mediacji](#) (Bundesverband Mediation e.V.: BM), Kirchweg 80, 34119 Kassel)
- [Federalne Stowarzyszenie Mediacji w dziedzinie Gospodarki i Pracy](#) (Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V.: (BMWA), Welsersstraße 9, 86368 Gersthofen) 1, 86150 Augsburg)
- [Centrum Mediacji](#) (Centrale für Mediation GmbH & Co. KG - CfM - Gustav-Heinemann-Ufer 58, 50968 Köln)
- [Niemieckie Stowarzyszenie Adwokatów](#) (Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein, Littenstraße 11, 10179 Berlin).

Wymienione stowarzyszenia udzielają pomocy stronom chcącym skorzystać z pomocy mediatora.

W jakich dziedzinach korzystanie z mediacji jest dopuszczalne lub najbardziej rozpowszechnione?

Ogólnie rzecz ujmując, jeśli nie ma formalnych wymogów, żeby szczególny rodzaj sporu lub sprawy rozstrzygany był w sądzie, mediacja jest zawsze dozwolona. Najczęstszymi dziedzinami, w których korzysta się z mediacji, są prawo rodzinne, prawo spadkowe i prawo handlowe.

Czy istnieją szczególne zasady, do których należy się zastosować?

W dniu 26 lipca 2012 r. weszła w życie w Niemczech ustawa o mediacji (Mediationsgesetz), art. 1 ustawy w sprawie promowania mediacji i innych procedur pozasądowego rozstrzygnięcia sporów z dnia 21 lipca 2012 r., opublikowanej w Bundesgesetzblatt I, s. 1577. Był to pierwszy akt prawny formalnie regulujący w Niemczech usługi mediacyjne. Ustawa ta wdraża również europejską dyrektywę mediacyjną do niemieckiego porządku prawnego (dyrektywa 2008/52/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych, opublikowana w Dz.U. L 136 z 24.5. 2008 r., s. 3). Zakres niemieckiej ustawy o mediacji wykracza poza wymogi zawarte w europejskiej dyrektywie. Dyrektywa ustala jedynie zasady dla rozwiązywania transgranicznych sporów cywilnych i handlowych, podczas gdy niemiecka ustawa o mediacji obejmuje swoim zakresem wszystkie rodzaje mediacji w Niemczech, bez względu na formę sporu i miejsce pobytu spierających się stron.

Jako że mediatorzy i spierające się strony potrzebują podczas mediacji znacznego pola manewru, niemiecka ustawa o mediacji ustanawia jedynie ogólne wytyczne. Na początku ustawa podaje definicję terminów „mediacja” i „mediator”, aby odróżnić mediację od innych sposobów rozstrzygnięcia sporów. Według ustawy mediacja jest ustrukturyzowanym procesem, w którym zaangażowane strony z własnej woli i samodzielnie szukają sposobu polubownego rozstrzygnięcia sporu z pomocą jednego lub kilku mediatorów. Mediatorzy są niezależnymi i bezstronnymi osobami bez uprawnień decyzyjnych, które pomagają spierającym się stronom w procesie mediacyjnym. W treści ustawy świadomie unika się określania dokładnego sposobu postępowania w procesie mediacyjnym. Ustanawia się jednak kilka związanych z tą działalnością ograniczeń i obowiązków dotyczących ujawniania,

mających na celu ochronę niezależności i bezstronności zawodu mediatora. Przepisy stanowią ponadto, że mediatorzy zobowiązani są do zachowania względem swoich klientów ścisłej poufności.

Ustawa promuje również wspólne rozstrzygnięcia sporów poprzez wprowadzenie do kodeksu postępowania cywilnego (Zivilprozessordnung) różnych elementów zachęcających. Od wejścia w życie ustawy, jeśli przykładowo strony wniosą sprawę do sądu, będą musiały oświadczyć, czy próbowały już rozwiązać spór przy pomocy środków pozaprosesowych, takich jak mediacja, a także czy istnieje jakiś szczególny powód, aby nie brać pod uwagę takiego rozwiązania. Sąd może poza tym zasugerować, aby strony spróbowały rozstrzygnąć spór w drodze mediacji lub przy pomocy innych środków pozaprosesowych. Jeśli strony wyrażą na to zgodę, sąd może zarządzić zawieszenie postępowania. Obecnie nie przewiduje się przyznawania pomocy prawnej na mediację.

Przepisy zobowiązują rząd federalny do złożenia Bundestagowi pięć lat po wejściu w życie ustawy sprawozdania z jej skutków. Rząd musi również zdecydować, czy potrzebne będą dalsze kroki legislacyjne odnośnie do szkolenia i doskonalenia zawodowego mediatorów.

Informacje i szkolenie

Ogólne informacje znajdują się na stronie internetowej [Federalnego Ministerstwa Sprawiedliwości](#) (Bundesministerium der Justiz).

Nie istnieją przepisy określające profil zawodowy mediatora. Nie istnieją również ograniczenia w dostępie do tego zawodu. Mediatorzy są sami odpowiedzialni za dopilnowanie, aby posiadać niezbędną wiedzę i doświadczenie (poprzez odpowiednie szkolenie i kursy doskonalenia zawodowego), tak aby w godny zaufania sposób móc doradzać stronom w postępowaniu mediacyjnym. Niemieckie przepisy określają wiedzę ogólną, kompetencje i procedury, jakie odpowiednie uprzednie szkolenie powinno obejmować. Każda osoba spełniająca te kryteria może pracować jako mediator. Nie jest określony minimalny wiek, nie ma również przykładowo wymogów co do ewentualnej konieczności odbycia studiów wyższych.

Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości ma prawo ustanawiania przepisów wprowadzających dodatkowe szkolenie i inne ewentualne kryteria związane z tym zawodem. Każda osoba, która z powodzeniem ukończy formę szkolenia odpowiadającą zawartym w tych przepisach wymogom będzie w przyszłości posiadać prawo do używania tytułu „biegły mediator” (*zertifizierter Mediator*).

Obecnie nie przewiduje się w tej sprawie żadnego formalnego postępowania.

Szkolenie mediatorów oferowane jest obecnie przez stowarzyszenia, organizacje, uniwersytety, przedsiębiorstwa oraz przez osoby fizyczne.

Jakie są koszty mediacji?

Mediacja nie jest bezpłatna, wynagrodzenie zależy od umowy pomiędzy mediatorem a zainteresowanymi stronami.

Nie ma przepisów, które regulowałyby opłaty za mediację, nie istnieją również statystyki dotyczące kosztów takich usług. Realistycznie można przyjąć, że wysokość stawek godzinowych oscyluje pomiędzy 80 a 250 EUR.

Czy ugoda zawarta w wyniku mediacji może być egzekwowana?

Ugoda zawarta w drodze mediacji może być egzekwowana przy udziale adwokata lub notariusza (§§ 796a do 796c i 794(1)(5) Kodeksu postępowania cywilnego (Zivilprozessordnung)).

Powiązane strony

[Federalne Stowarzyszenie Mediacji Rodzinnej](#)

[Federalne Stowarzyszenie Mediacji](#)

[Federalne Stowarzyszenie Mediacji w dziedzinie Gospodarki i Pracy](#)

[Centrum Mediacji](#)

[Niemieckie Stowarzyszenie Adwokatów](#)

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub

informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 12/04/2018